

DANMARKS
JÆGERFORBUND

FAKTA ARK

AFGRÆSNING AF NATURAREALER

Afgræsning af naturarealer er med til at sikre større variation i landskabet. Og dermed bedre vilkår for de arter, som er knyttet til den lysåbne natur.

Græssende dyr er på et areal påvirker ikke kun vegetationen, men også jordbunden. Ved at slide og træde vegetation og jord op, som på billedet, hvor dyrene har skabt et fint "knoldkær", der tilgodeser mange forskellige arter, her i blandt bekkasiner og pibeænder.

Formålet med tiltaget

Overdrev, enge og heder er meget værdifulde lysåbne naturarealer. Det skyldes typisk at de tidligere har været afgræsset. Det har skabt grundlag for meget artsrige plantesamfund, som giver en stor variation af insekter og andre smådyr.

Hovedformålet med afgræsning af naturarealer er oftest at sikre eller genskabe denne store variation af planter og insekter. Hvis ikke arealet afgræsses vil det gro til med en ensformig artsfattig vegetation.

Ved afgræsning sker der en positiv påvirkning af vegetation og jordbund. Dyrene bider eller rusker vegetationen af og knækker grene mv. i deres søgen efter føde. Derudover slides arealet ved dyrenes færdsel, ligesom dyrene bidrager med gødning, der lokalt kan ændre vegetationssammensætningen. Gødningen bidrager også til et rigere insektliv, som især fuglevildtet nyder godt af.

Hvilke arealer bør afgræsses?

Har man flere arealer, som potentielt kan afgræsses, er det vigtigt at man prioriterer ud fra "brandmandens lov". Arealer med størst naturindhold og biologisk værdi bør derfor afgræsses før høj produktive kløver-græsmarker og "nyere" henlagte arealer.

Til afgræsning af naturarealer kan man med fordel bruge ammekøer med kalv, som roligt bevæger sig rundt på arealet. Ældre dyr er typisk ikke lige så opsøgende og nysgerrige, som ungdyr kan være.

Anvend rolige dyr til afgræsning

For at foretage en succesfuld vildtvenlig afgræsning er det afgørende at husdyrene, som benyttes til afgræsningen, ikke udelukkende består af nysgerrige ungdyr. Anvend derfor

DANMARKS JÆGERFORBUND

kun rolige dyr til afgræsning, som bevæger sig langsomt rundt i hegnet, dette kan f.eks. være ammekvæg, stude eller ungdyr med ældre erfarne dyr, der fungerer som fører i flokken.

Tilpas græsningstrykket

Tilpas græsningstrykket svarende til et middel græsningstryk (græshøjde 5-8 cm) så der er frisk, men ikke helt nedgnavet vegetation specielt i sensommer og efterårsperioden. Et mere moderat græsningstryk i det sene forår og den tidlige sommer, frem for et meget højt græsningstryk, med til at øge ynglesuccesen hos mange jordrugende fugle. Dog er det vigtigt at der inden kommende vækstsæson er spist op, ellers vil der ske en ophobning af dødt plantemateriale på jorden, som hindrer de mindste græsser og urter i at spire og blomstre. For lavt græsningstryk resulter i at arealet gror til i vedplanter.

Afgræsningen sikrer er med til at sikre at der kan være langt flere forskellige arter på arealet, og at de mindre og mere nøjsomme græsser og urter får mulighed for at blomstre og smide frø.

Hegnstype

For mange vildtarter er den bedste hegnstype en eller to glatte strømeførende tråde. Dem kan alle vildtarter passere. Uanset hegnstypen og andre faktorer, som hegningsstørrelse

m.fl., så skal man regne med, at der især for hjortevildtet vil være en tilvænningsperiode, hvor hjortevildtet muligvis ikke vil anvende arealet i samme omfang som tidligere.

Landskabet formes og variationen sikres med græssende dyr. Dyrenes bid sikrer at arealerne forbliver lysåbne, og former de få træer og buske der måtte være.

Vildtlommer

For at sikre vildtet kan være i fred, når det befinder sig inden for hegnet, kan man med fordel frahegne små vildtlommer med pilekrat, tagrør el.lign. Især hvis der er tale om mindre hegn, eller hvis hegnene ligger i et meget åbent og fladt landskab. Dette sikrer vildtet områder, hvor det kan finde fred fra de græssende dyr. Desuden er det med til at øge variationen på arealet.

Tag hensyn til engfugle

Hvis der på et areal foretages sommergræsning, så kan det af hensyn til de engfugle der benytter området som ynglested, være en stor fordel for deres ynglesucces, hvis de græssende dyr først lukkes på arealet efter engfuglenes ynglesæson. Da æg og yngel ellers risikere, at blive ødelagt. Man kan dog minimere risikoen for dette ved at have helårsgræsning med et lavere, men konstant græsningstryk. Dette bør kombineres voksne dyr som er rolige og omgængelige.